Data publikacji: 02-11-2020

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X KADENCJA

Warszawa, dnia 27 października 2020 r. **Druk nr 152 S**

SPRAWOZDANIE

KOMISJI USTAWODAWCZEJ

oraz

KOMISJI KULTURY I ŚRODKÓW PRZEKAZU

o projekcie ustawy o uchyleniu ustawy o Radzie Mediów Narodowych (druk nr 152)

Marszałek Senatu w dniu 24 czerwca 2020 r. skierował do Komisji Ustawodawczej oraz Komisji Kultury i Środków Przekazu projekt ustawy o uchyleniu ustawy o Radzie Mediów Narodowych w celu rozpatrzenia go w pierwszym czytaniu.

Komisje na wspólnym posiedzeniu w dniu 27 października 2020 r. rozpatrzyły w pierwszym czytaniu przedstawiony przez wnioskodawców projekt ustawy, wprowadziły do niego poprawki i wnoszą o przyjęcie przez Senat jednolitego, załączonego projektu ustawy oraz projektu uchwały w sprawie wniesienia do Sejmu tego projektu ustawy.

Przewodniczący Komisji
Ustawodawczej
(-) Krzysztof Kwiatkowski

Przewodnicząca Komisji
Kultury i Środków Przekazu
(-) Barbara Zdrojewska

projekt

U C H W A Ł A

S E N A T U R Z E C Z Y P O S P O L I T E J P O L S K I E J

z dnia

w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy o uchyleniu ustawy o Radzie Mediów Narodowych

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Senat wnosi do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy o uchyleniu ustawy o Radzie Mediów Narodowych.

Jednocześnie upoważnia panią senator Barbarę Zdrojewską do reprezentowania Senatu w pracach nad projektem.

projekt

U S T A W A

z dnia

o uchyleniu ustawy o Radzie Mediów Narodowych[1)]

Art. 1. Traci moc ustawa z dnia 22 czerwca 2016 r. o Radzie Mediów Narodowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 929 i z 2020 r. poz. 1738).

Art. 2. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1426, 1428, 1492 i 1565) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 13 uchyla się pkt 7a;

2) w art. 21 w ust. 1 uchyla się pkt 17a.

Art. 3. W ustawie z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2020 r. poz. 805) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 27:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Zarząd spółki składa się z jednego członka.

1b. Kadencja zarządu trwa cztery lata.”,

b) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Członka zarządu, Krajowa Rada powołuje w drodze uchwały na wniosek rady nadzorczej oraz odwołuje w drodze uchwały na wniosek rady nadzorczej lub walnego zgromadzenia.

4. Do zarządu powołuje się wyłącznie osobę posiadającą kompetencje w dziedzinie zarządzania oraz radiofonii i telewizji, nieskazaną prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe, spośród kandydatów wyłonionych w konkursie przeprowadzonym przez radę nadzorczą.”,

c) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Krajowa Rada określi, w drodze rozporządzenia, regulamin konkursu na kandydatów na członka zarządu, w tym sposób ogłaszania, organizację i tryb

---

[1)] Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji i ustawę z dnia 31 lipca 1997 r. o Polskiej Agencji Prasowej.

przeprowadzania konkursu oraz sposób ogłaszania wyników konkursu, uwzględniając potrzebę powszechności dostępu do konkursu, zapewnienia obiektywności i jawności postępowania, sprawnego przeprowadzenia konkursu oraz oceny kompetencji kandydatów, o których mowa w ust. 4.”;

2) w art. 28:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rada nadzorcza spółki liczy trzech członków: dwóch wyłonionych w konkursie przeprowadzonym przez Krajową Radę spośród kandydatów posiadających kompetencje w dziedzinie prawa, finansów, kultury oraz mediów, zgłoszonych przez senaty uczelni akademickich, a w przypadku spółek radiofonii regionalnej – przez senaty uczelni akademickich działających w danym regionie, oraz jednego powołanego przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.”,

b) po ust. 1a dodaje się ust. 1aa i 1ab w brzmieniu:

„1aa. Krajowa Rada określi, w drodze rozporządzenia, regulamin konkursu na członka rady nadzorczej, w tym sposób ogłaszania, organizację i tryb przeprowadzania konkursu, sposób zgłaszania kandydatów oraz sposób ogłaszania wyników konkursu, uwzględniając potrzebę zapewnienia obiektywności i jawności postępowania, sprawnego przeprowadzenia konkursu oraz oceny kompetencji kandydatów, o których mowa w ust. 1.

1ab. Uchwała Krajowej Rady w sprawie wyników konkursu, wskazująca osoby wyłonione w konkursie, stanowi ich powołanie w skład rady nadzorczej.”,

c) w ust. 1e wyrazy „Rada Mediów Narodowych”, zastępuje się wyrazami „Krajowa Rada”;

3) w art. 28a:

a) w ust. 1 w zdaniu pierwszym wyrazy „Rada Mediów Narodowych” zastępuje się wyrazami „Krajowa Rada”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1c w brzmieniu:

„1a. Członków rady programowej, o których mowa w ust. 1 w zdaniu drugim, powołuje się w drodze konkursu.

1b. Krajowa Rada określi, w drodze rozporządzenia, regulamin konkursu na członka rady programowej, w tym sposób ogłaszania, organizację i tryb przeprowadzania konkursu, sposób zgłaszania kandydatów oraz sposób ogłaszania

wyników konkursu, uwzględniając potrzebę zapewnienia obiektywności i jawności postępowania, sprawnego przeprowadzenia konkursu oraz oceny kompetencji kandydatów na członków rady programowej.

1c. Uchwała Krajowej Rady w sprawie wyników konkursu, wskazująca osoby wyłonione w konkursie, stanowi ich powołanie w skład rady programowej.”,

c) w ust. 4 wyrazy „Radę Mediów Narodowych” zastępuje się wyrazami „Krajową Radę”;

3) w art. 29 w ust. 1a i 1b, w art. 30 w ust. 3 i 5 oraz w art. 32 użyte w różnych przypadkach wyrazy „Rada Mediów Narodowych” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „Krajowa Rada”.

Art. 4. W ustawie z dnia 31 lipca 1997 r. o Polskiej Agencji Prasowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1595) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 uchyla się ust. 7a;

2) w art. 6 w ust. 1 wyrazy „Rady Mediów Narodowych” zastępuje się wyrazami „ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego”;

3) w art. 7 uchyla się ust. 5;

4) w art. 8 w ust. 2 wyrazy „Rada Mediów Narodowych” zastępuje się wyrazami „Rada Nadzorcza”;

5) w art. 9 w ust. 1 wyrazy „Radę Mediów Narodowych” zastępuje się wyrazami „Radę Nadzorczą”;

6) w art. 10 w ust. 1 uchyla się zdanie drugie.

Art. 5. Znosi się Radę Mediów Narodowych.

Art. 6. Przepisów art. 28a ustawy zmienianej w art. 3 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą nie stosuje się do rady programowej powołanej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 7. W terminie 14 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Szef Kancelarii Sejmu przekaże Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji dokumentację dotyczącą spraw prowadzonych przez Radę Mediów Narodowych.

Art. 8. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wyda przepisy wykonawcze, o których mowa w art. 27 ust. 5a, art. 28 ust. 1aa i art. 28a ust. 1b ustawy, o której mowa w art. 3, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie 1 miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 9. 1. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji powoła członków rad nadzorczych i zarządów jednostek publicznej radiofonii i telewizji w terminie sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Z dniem powołania członków rad nadzorczych i zarządów jednostek publicznej radiofonii i telewizji, o których mowa w ust. 1, wygasają funkcje członków rad nadzorczych i zarządów jednostek publicznej radiofonii i telewizji powołanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 10. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

U Z A S A D N I E N I E

1.

Celem projektu jest przywrócenie konstytucyjnych kompetencji Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji - jako organu stojącego na straży wolności słowa, prawa do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i telewizji - w zakresie jej wypływu na obsadę zarządu i rady nadzorczej spółek publicznej radiofonii i telewizji oraz na treść statutu tych spółek.

Projekt dostosowuje system prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 13 grudnia 2016 r. (sygn. akt K 13/16). Jego sentencja została ogłoszona 29 grudnia 2016 r. w Dz. U. poz. 2210, a pełna treść wraz z uzasadnieniem w OTK ZU A, poz. 101.

2.

2.1. TK orzekł, że przepisy ustawy z dnia 30 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2016 r. poz. 25 i 929) w zakresie, w jakim: • wyłączają udział Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w procedurze powoływania i odwoływania członków zarządu i rad nadzorczych spółek publicznej radiofonii i telewizji, • uchylają przesłanki odwołania takich osób, • uchylają przepis przewidujący, że zmiana statutu spółki wymaga uprzedniej zgody Krajowej Rady - są niezgodne z art. 213 ust. 1 w związku z art. 14 i art. 54 ust. 1 Konstytucji.

2.2. Ustawą z 2015 r. m.in.: • przeniesiono kompetencję do powoływania i odwoływania członków zarządu i członków rady nadzorczej spółki z KRRiT na ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa (zmiana art. 27 ust. 2 i art. 28 ust. 1), • usunięto ograniczenia odwoływania członka zarządu i członka rady nadzorczej spółki (uchylenie art. 27 ust. 6 i art. 28 ust. 1d), • usunięto wymóg zgody KRRiT na zmianę statutu spółki (uchylenie art. 29 ust. 3).

2.3. Przepis art. 213 ust. 1 Konstytucji stanowi, że **Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji stoi na straży wolności słowa, prawa do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i telewizji**. Natomiast „[w]ynikająca z art. 14 Konstytucji **wolność prasy i innych środków społecznego przekazu** ma charakter zasady ustrojowej i gwarancji instytucjonalnej. Wyraża nakaz respektowania przez państwo autonomicznego charakteru tej

sfery życia społecznego. Nakaz ten ma ścisły związek z obowiązywaniem zasady **państwa demokratycznego, które może funkcjonować i rozwijać się wyłącznie z zachowaniem pluralizmu poglądów oraz realnej możliwości ich prezentowania w przestrzeni publicznej**". Z kolei „[k]onstytucyjna gwarancja wolności środków społecznego przekazu wiąże się ściśle z przysługującymi jednostce gwarancjami **wolności wyrażania poglądów oraz pozyskiwania i rozpowszechniania informacji**, których źródłem jest art. 54 Konstytucji".

TK podkreślił, że „**wolność informacyjna nie ogranicza się do informacji i poglądów odbieranych jako przychylne albo postrzeganych jako obojętne**. Obejmuje rozpowszechnianie informacji i idei dotyczących wszystkich spraw będących przedmiotem publicznego zainteresowania i mających publiczne znaczenie. Pozostaje to bowiem w ścisłym związku z prawem opinii publicznej do otrzymywania informacji".

„Przekonanie o tym, że demokratyczne państwo prawne nie może prawidłowo funkcjonować bez urzeczywistnienia w przestrzeni publicznej wolności słowa i prawa do informacji, znalazło swój konkretny wyraz m.in. w takim ukształtowaniu systemu konstytucyjnych organów państwa, w ramach którego działa KRRiT. Istnienie tego wyodrębnionego organu ochrony prawa jest, z jednej strony, podstawową instytucjonalną gwarancją wolności słowa, prawa do informacji oraz zapewnienia interesu publicznego w radiofonii i telewizji, z drugiej zaś wyznacza ustawodawcy określony konstytucyjnie model organizacji mediów, w tym mediów publicznych. W ten sposób już na poziomie konstytucyjnym przesądzono o konieczności takiego ustanowienia przez ustawodawcę zasad i określenia trybu działania KRRiT (art. 215 Konstytucji), aby organ ten mógł efektywnie realizować zadania wskazane w art. 213 ust. 1 Konstytucji".

2.4.1. KRRiT wykonuje „zadania przynależne co do swej istoty władzy wykonawczej, z wyraźnej woli ustrojodawcy, wydzielone spod kompetencji Rady Ministrów (…). Rola KRRiT wiąże się zatem z wyznaczaniem odpowiednich reguł prezentowania swoich programów przez nadawców, ale oprócz tego obejmuje również wpływanie na treść proponowanego przekazu". „[Z]adania KRRiT wyznaczają jej miejsce w systemie organów państwowych w taki sposób, aby mogła ona zachować charakter organu niezależnego. Znajduje to wyraz m.in. w uregulowaniach konstytucyjnych i ustawowych dotyczących powoływania i odwoływania członków KRRiT oraz powoływania jej przewodniczącego".

„Kształtowanie ustawowego modelu funkcjonowania radiofonii i telewizji nie może abstrahować od treści unormowań konstytucyjnych dotyczących KRRiT. W tym wymiarze należy podkreślić, że Konstytucja nie tylko wyodrębniła i nazwała zadania, które należy realizować w sferze radiofonii i telewizji, ale jednocześnie powierzyła ich wykonywanie konkretnemu organowi państwa, jakim jest KRRiT. Ustawodawca nie może zatem pozbawić KRRiT kompetencji służących bezpośrednio wykonaniu zadań wskazanych w art. 213 ust. 1 Konstytucji. Przyznając określone kompetencje, musi także uwzględnić, czy staną się one skutecznym instrumentem realizacji konstytucyjnych zadań KRRiT". „[E]wentualne **rozproszenie kompetencji w tym zakresie oraz przypisanie ich różnym podmiotom wykreowanym przez ustawodawcę nie może ostatecznie podważać ustrojowej pozycji KRRiT**, której podstawę wyznaczają unormowania o randze konstytucyjnej. Zarówno niedopuszczalne byłoby całkowite pozbawienie KRRiT skutecznych instrumentów pozwalających na wykonywanie jej konstytucyjnych zadań, jak i **nie można wykreować modelu, w którym KRRiT pozostawia się tylko pewne kompetencje, ale rozstrzyganie o zasadniczych sprawach związanych z funkcjonowaniem radiofonii i telewizji przekazane zostanie innym organom państwa,** mającym w tym zakresie kompetencje rozstrzygające. (…) [T]o **KRRiT ma mieć pozycję dominującą w ramach ukształtowanego przez ustawodawcę modelu funkcjonowania radiofonii i telewizji**".

Zdaniem TK „realizacja [funkcji konstytucyjnych KRRiT] ma być (…) jedną z gwarancji poszanowania zasady wolności środków społecznego przekazu oraz przysługującego jednostkom prawa do informacji. (…) [R]ola strażnika konstytucyjnych wartości wyrażonych w art. 213 ust. 1 w związku z art. 14 i art. 54 ust. 1 Konstytucji wymaga stworzenia efektywnego mechanizmu wpływania KRRiT na funkcjonowanie publicznej radiofonii i telewizji. (…). Ustawodawca ma bowiem stworzyć strukturę organizacyjną mediów publicznych, w ramach której KRRiT będzie mogła realizować przypisaną jej funkcję konstytucyjną z zachowaniem instytucjonalnej niezależności od Rady Ministrów".

2.4.2. Kwestionowana „zmiana polegała na **zastąpieniu dotychczasowego modelu powoływania i odwoływania członków zarządu spółek publicznej radiofonii i telewizji przez KRRiT** na wniosek rady nadzorczej lub walnego zgromadzenia nowym modelem powoływania i odwoływania członków tego organu przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa". Zmiana „wyłączyła udział KRRiT w powoływaniu i odwoływaniu członków tych organów. To znaczy, że konstytucyjny organ państwa, mający stać na straży

m.in. interesu publicznego w radiofonii i telewizji, został całkowicie pozbawiony wpływu na obsadę personalną organów kierujących działalnością spółek publicznej radiofonii i telewizji. Takie działanie ustawodawcy uznane zostało za niezgodne z art. 213 ust. 1 w związku z art. 14 i art. 54 ust. 1 Konstytucji". **Choć w przeszłości różnie określano udział KRRiT w powoływaniu zarządów spółek, to dotychczas nigdy nie doszło całkowitego wyłączenia KRRiT z tej procedury**.

„Trybunał podkreśla, że wybór struktury organizacyjnej, w jakiej funkcjonować mają media publiczne, należy do ustawodawcy. (…) [P]owinien [on] jednocześnie przewidzieć odpowiednie kompetencje KRRiT umożliwiające kontrolę sposobu funkcjonowania takich podmiotów w tej sferze, jaka dotyczy zadań powierzonych KRRiT w art. 213 ust. 1 Konstytucji. (…) [E]fektywne wykonywanie tych zadań wymaga wprowadzenia rozwiązań, które w odpowiedni sposób zapewnią wpływ KRRiT na działalność podmiotów w sferze mediów publicznych. (…) KRRiT nie jest podmiotem odpowiedzialnym za bieżącą działalność takich spółek. (…). Na tym tle włączenie KRRiT w procedurę powoływania i odwoływania organów spółek publicznej radiofonii i telewizji jest formą, w jakiej KRRiT może wpływać na kierunek działania takich spółek. Całkowite wyłączenie tego mechanizmu sprawia, że brak jest jakiegokolwiek powiązania między sferą funkcjonowania spółek publicznej radiofonii i telewizji a funkcjami KRRiT, wynikającymi z wykonywania zadań określonych w Konstytucji".

„Oprócz pozostawienia KRRiT poza procedurą obsady personalnej członków zarządów, ustawodawca zdecydował się również na **uchylenie przesłanek odwołania takich osób**". Uchylony został przepis przewidujący, że odwołanie członka zarządu może nastąpić w sytuacji skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe; działania na szkodę spółki bądź zaistnienia okoliczności trwale uniemożliwiających sprawowanie funkcji. Zmiana ta „znacznie poszerzyła możliwości odwoływania takich osób z pełnionej funkcji. Jednocześnie należy pamiętać, że uprawnienia w tym zakresie (…) zostały odebrane KRRiT. Istotą zmiany wynikającej z ustawy nowelizującej było więc nie tylko pozbawienie konstytucyjnego organu państwa ewentualnej styczności z procedurą obsadzania zarządów spółek medialnych, ale także odebranie KRRiT wpływu na sytuację, w której inny podmiot uzna potrzebę dokonania zmian personalnych w zarządzie takiej spółki. W ten sposób KRRiT została całkowicie umiejscowiona poza sferą rozstrzygania o tym, kto i jak długo będzie członkiem zarządu

spółek (…). To zaś wyklucza możliwość efektywnego wykonywania zadań przypisanych KRRiT w Konstytucji".

„Ocena zgodności przepisów zmieniających **procedurę obsadzania rad nadzorczych spółek publicznej radiofonii i telewizji** (…) została przeprowadzona przez Trybunał w sposób analogiczny do badanych uprzednio unormowań dotyczących zarządów takich spółek (…). Pozostawienie KRRiT całkowicie poza sferą decydowania o składzie personalnym zarządu, i rady nadzorczej w spółce publicznej radiofonii i telewizji sprawia, że konstytucyjny organ państwa pozbawiony jest podstawowego mechanizmu oddziaływania na kierunek oraz sposób działania takich podmiotów".

Z kolei uchylony przepis art. 29 ust. 3 przewidywał, że zmiana statutu spółki publicznej radiofonii i telewizji wymagała uprzedniej zgody KRRiT. „Przedmiotem wypowiedzi TK było tu „wyłącznie to, czy ustawodawca mógł pozbawić pewnych kompetencji KRRiT".

W ocenie TK, „rola podmiotu pełniącego określoną w Konstytucji funkcję strażnika interesu publicznego w radiofonii i telewizji wymaga, aby KRRiT miała możliwość efektywnego oddziaływania na funkcjonowanie mediów publicznych. Pogląd ten wynika z przekonania, że nie można sprawować funkcji organu ochrony i kontroli prawa, (…) bez istnienia odpowiednich kompetencji, które nie tylko koncentrować się będą na realizacji zadań kontrolnych, ale także umożliwią danemu organowi podejmowanie działań zmierzających do osiągnięcia konstytucyjnie określonych celów. (…). Trybunał zaznaczał już, że przyjęcie takiej formy organizacyjnej wynika z rozstrzygnięcia ustawodawcy. Niemniej skoro ustawodawca wprowadził akurat taki model działania spółek publicznej radiofonii i telewizji, to nie może pozostawić KRRiT całkowicie poza organizacyjną sferą związaną z ich funkcjonowaniem. (…) Taki sam pogląd odnosi obecnie do działań podejmowanych przez walne zgromadzenie spółki. To znaczy, że całkowite pozbawienie KRRiT wpływu na decyzje tego organu dotyczące zmian w statucie, pozostawia sferę organizacyjną spółki całkowicie poza kontrolą konstytucyjnego organu państwa mającego pełnić rolę strażnika m.in. interesu publicznego w radiofonii i telewizji. W odniesieniu do jednoosobowych spółek akcyjnych Skarbu Państwa, a w takiej formie działają spółki publicznej radiofonii i telewizji, oznacza to jednocześnie wyłączenie KRRiT z oceny rozstrzygnięć dotyczących statutu, podejmowanych przez jedynego akcjonariusza reprezentowanego przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa (…). W aspekcie instytucjonalnym oznacza zatem, że działania podejmowane przez ministra w związku ze

zmianami statutowymi nie podlegają kontroli konstytucyjnego organu państwa niezależnego od rządu, a przy tym umocowanego do wykonywania funkcji, o których mowa w art. 213 ust. 1 Konstytucji.

(…) **Wykreowanie nowego organu władzy publicznej i przekazanie mu pewnych kompetencji w sferze radiofonii i telewizji nie znosi bowiem obowiązku wprowadzenia przez ustawodawcę instrumentów umożliwiających wykonywanie przez KRRiT jej konstytucyjnie określonych funkcji**. Trybunał stwierdza, że z chwilą wejścia w życie art. 1 pkt 4 ustawy nowelizującej KRRiT pozbawiona została takich instrumentów prawnych w odniesieniu do kształtowania treści statutu spółek publicznej radiofonii i telewizji".

2.5. Zdaniem TK „Konstytucja nie rozstrzyga kategorycznie o formach, w jakich KRRiT realizować ma zadanie określone w jej art. 213 ust. 1. KRRiT powinna brać udział w procedurze służącej wyłanianiu składu personalnego organów kierujących działalnością spółek publicznej radiofonii i telewizji. To jednak, czy ta procedura będzie miała charakter konkursowy, czy też zostanie ukształtowana w inny sposób, zapewniający obsadę organów spółek osobami spełniającymi odpowiednie standardy merytoryczne i etyczne, należy do rozstrzygnięcia ustawodawcy". TK stwierdził, że „[w]skutek wyroku ustawodawca powinien (…) podjąć niezwłoczne działania, które doprowadzą do osiągnięcia stanu zgodności z Konstytucją. **Do zadań ustawodawcy należy przywrócenie decydującej roli KRRiT w ramach zarządzania mediami publicznymi**".

3.

3.1. Ustawą z dnia 22 czerwca 2016 r. o Radzie Mediów Narodowych, przeniesiono uprawnienia ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa na nowoutworzony organ administracji publicznej - Radę Mediów Narodowych. Obecny stan prawny jednak nie zmienia zapatrywań TK. **TK nie oceniał bowiem tego czy omawiane uprawnienia są wykonywane przez ministra czy przez Radę Mediów Narodowych, lecz to czy właściwy udział w wykonywaniu tych kompetencji posiada KRRiT, jako organ przez ustrojodawcę do tego wyznaczony**.

3.2. Przepisy ustawy przenoszą zadania odebrane ustawą z 2015 r. Krajowej Radzie i przeniesione na ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa, a następnie na pozakonstytucyjny organ - Radę Mediów Narodowych, z powrotem na Krajową Radę. Znosi

się też Radę Mediów Narodowych. Po przeniesieniu zadań na Krajową Radę, Rada Mediów Narodowych, jako organ bez kompetencji, staje się zbędna. Ponieważ Rada Mediów Narodowych nie posiadała własnego aparatu obsługi - pracowników (była obsługiwana przez pracowników Kancelarii Sejmu), brak jest konieczności regulowania losów aparatu obsługi.

Proponuje się konkursowy tryb obsadzania członków zarządów i rad nadzorczych spółek publicznej radiofonii i telewizji. Tryb konkursowy będzie też dotyczył członków rad programowych niebędących reprezentantami ugrupowań parlamentarnych. Przepisy dotyczące konkursów wyda KRRiT. Liczbę członków zarządów proponuje się ograniczyć do jednego.

Uprawnienia Rady Mediów Narodowych dotyczące Polskiej Agencji Prasowej przenosi się na Radę Nadzorczą PAP lub ministra kultury, a część z nich znosi się całkowicie.

4.

Nadesłane w ramach konsultacji opinie i uwagi są zamieszczone na senackiej stronie internetowej. Wyniki konsultacji przedstawiono w Ocenie Skutków Regulacji.

5.

Projektowana ustawa nie jest objęta prawem Unii Europejskiej.

Tytuł projektu: *ustawa o uchyleniu ustawy o Radzie Mediów Narodowych* **Przedstawiciel wnioskodawcy:** Senator Barbara Zdrojewska **Osoby odpowiedzialne za projekt w Biurze Legislacyjnym:** Marek Jarentowski, ekspert ds. legislacji, tel. 22 694 9338 Marian Fałek, ekspert ds. OSR, tel. 22 694 9082	**Data sporządzenia:** 30 października 2020 r. **Źródło:** komisja senacka **Nr druku: 152, 152 S**

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 13 grudnia 2016 r. (sygn. akt. K 13/16) orzekł, że przepisy *ustawy z dnia 30 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji* (Dz. U. z 2016 r. poz. 25 i 929) w zakresie:

- w jakim wyłączają udział Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w procedurze powoływania i odwoływania członków zarządu i rad nadzorczych spółek publicznej radiofonii i telewizji,
- uchylają przesłanki odwołania członków zarządu i rad nadzorczych spółek publicznej radiofonii i telewizji,
- uchylają przepis przewidujący, że zmiana statutu spółki wymaga uprzedniej zgody Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

są niezgodne z art. 213 ust. 1 w związku z art. 14 i art. 54 ust. 1 Konstytucji.

Zdaniem Trybunału Konstytucyjnego „realizacja funkcji konstytucyjnych Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji ma być jedną z gwarancji poszanowania zasady wolności środków społecznego przekazu oraz przysługującego jednostkom prawa do informacji". Ponadto, zdaniem Trybunału Konstytucyjnego, „[d]o zadań ustawodawcy należy przywrócenie decydującej roli Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w ramach zarządzania mediami publicznymi". W związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego zachodzi konieczność dostosowania systemu prawa.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt.

W celu dostosowania systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego proponuje się projekt *ustawy o uchyleniu ustawy o Radzie Mediów Narodowych,* w którym:

- znosi się Radę Mediów Narodowych,
- przewiduje się, że prawo powoływania członków rad nadzorczych i zarządów jednostek publicznej radiofonii i telewizji przysługiwać będzie Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji,
- przenosi się na Radę Nadzorczą PAP lub ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego uprawnienia Rady Mediów Narodowych dotyczące Polskiej Agencji Prasowej S.A., a część z nich znosi się,
- wprowadza się konkursowy tryb obsadzania członków zarządów i rad nadzorczych spółek publicznej radiofonii i telewizji,
- wprowadza się konkursowy tryb obsadzania członków rad programowych niebędących reprezentantami ugrupowań parlamentarnych,
- reguluje się zagadnienia organizacyjne związane z przekazaniem przez Szefa Kancelarii Sejmu dokumentacji dotyczącej spraw prowadzonych przez Radę Mediów Narodowych,
- wyznacza się termin, w którym Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji powoła członków rad nadzorczych i zarządów jednostek publicznej radiofonii i telewizji i w którym nastąpi wygaśnięcie funkcji członków rad nadzorczych i zarządów jednostek publicznej radiofonii i telewizji powołanych przed wejściem w życie przedmiotowej ustawy.

Oczekuje się, że efektem wejścia w życie przedmiotowej ustawy będzie dostosowanie systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Projektowana ustawa przywróci konstytucyjne kompetencje Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji w zakresie jej wpływu na obsadę zarządu i rady nadzorczej spółek publicznej radiofonii i telewizji oraz na treść statutu tych spółek.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie zachodzi konieczność dokonania analizy rozwiązań przyjętych w tym obszarze w innych krajach członkowskich UE.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt.			
Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Rada Mediów Narodowych			znosi się
Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji			• obowiązek powołania członków rad nadzorczych i zarządów jednostek publicznej radiofonii i telewizji w terminie sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie przedmiotowej ustawy • obowiązek wydania, w drodze rozporządzenia, regulaminu konkursu na kandydatów na członka zarządu spółki publicznej radiofonii i telewizji • obowiązek wydania, w drodze rozporządzenia, regulaminu konkursu na członka rady nadzorczej spółki publicznej radiofonii i telewizji • obowiązek wydania, w drodze rozporządzenia, regulaminu konkursu na członka rady programowej publicznej radiofonii i telewizji • konieczność podjęcia uchwały w sprawie wyników konkursu jako aktu równoznacznego z powołaniem osób wyłonionych w konkursie do rady nadzorczej i rady programowej
członkowie rad nadzorczych i zarządów jednostek publicznej radiofonii i telewizji powołani przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy			ich funkcje wygasają z dniem powołania członków rad nadzorczych i zarządów jednostek publicznej radiofonii i telewizji przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji
Szef Kancelarii Sejmu			obowiązek przekazania Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji dokumentacji dotyczącej spraw prowadzonych przez Radę Mediów Narodowych w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy
Kancelaria Sejmu			brak zadania polegającego na obsłudze administracyjno – organizacyjnej Rady Mediów Narodowych
Polska Agencja Prasowa S.A.			uprawnienia Rady Mediów Narodowych dotyczące Polskiej Agencji Prasowej S.A. przenosi się na Radę Nadzorczą PAP lub ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, a część z nich znosi się
rady programowe			• konkursowy tryb obsadzania członków rad programowych niebędących reprezentantami ugrupowań parlamentarnych, przy czym zasady te nie znajdą zastosowania do rady programowej powołanej przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji.

Projekt *ustawy o uchyleniu ustawy o Radzie Mediów Narodowych* w dniu 24 czerwca 2020 r. został przesłany do zaopiniowania, z terminem udzielenia odpowiedzi do dnia 24 lipca 2020 r., do następujących podmiotów: Rady Mediów Narodowych, Wiceprezesa Rady Ministrów Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, Ministra Aktywów Państwowych, Polskiej Agencji Prasowej S.A., Polskiego Radia S.A., Telewizji Polskiej S.A. i Rzecznika Praw Obywatelskich.

Polska Agencja Prasowa S.A. wyraziła pogląd, że interpretacja wyroku Trybunału Konstytucyjnego została dokonana bez szerszej analizy systemu prawnego na niekorzyść ustawy o Radzie Mediów Narodowych. Dodano, że Trybunał Konstytucyjny w wyroku nie odnosił się w żaden negatywny sposób do ustawy o Radzie Mediów Narodowych. Ponadto w opinii stwierdzono, że uchylenie ustawy o Radzie Mediów Narodowych jest niecelowe i może spowodować następczą sprzeczność z innymi aktami prawnymi obowiązującymi w Rzeczypospolitej Polskiej.

Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji stwierdził, że KRRiT konsekwentnie opowiada się za przywróceniem KRRiT kluczowej roli w procesie powoływania i odwoływania członków organów jednostek publicznej radiofonii i telewizji. Wskazał na potrzebę dostosowania postanowień ustawy o radiofonii i telewizji do wyroku Trybunału Konstytucyjnego, jednocześnie uznając, iż możliwe są różne modele zapewnienia dominującej roli KRRiT w obszarze funkcjonowania publicznej radiofonii i telewizji.

Odnosząc się do art. 4 projektu ustawy, który wprowadza zmiany w *ustawie z dnia 31 lipca 1997 r. o Polskiej Agencji Prasowej* (propozycja, by w art. 4 ust. 7a, w art. 6 ust. 1, w art. 7 ust. 5, w art. 8 ust. 2, w art. 9 ust. 1 i w art. 10 ust. 1 użyte w różnych przypadkach wyrazy „Rada Mediów Narodowych" zastąpić użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji") Przewodniczący KRRiT wskazał, że dotychczas, w tym przed wprowadzeniem zmian ustawodawczych zakwestionowanych przez Trybunał Konstytucyjny oraz późniejszych zmian, znoszonych co do zasady na mocy przedmiotowego projektu ustawy, kompetencje określone w wymienionych przepisach ustawy o Polskiej Agencji Prasowej nie przysługiwały KRRiT.

Wiceprezes Rady Ministrów Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego wyraził pogląd, że projekt ustawy zakładający likwidację Rady Mediów Narodowych nie zasługuje na poparcie. W opinii stwierdzono, że wyrok TK z dnia 13 grudnia 2016 r. (sygn. akt K 13/16) nie odnosił się do przepisów ustawy o Radzie Mediów Narodowych – ustawa o Radzie Mediów Narodowych nie została uznana za naruszającą przepisy Konstytucji RP, a zatem z wyroku TK nie wynika konieczność uchylenia bądź stwierdzenia niekonstytucyjności obowiązujących przepisów prawa.

Polskie Radio S.A. wskazało na jednoznaczną bezzasadność przyjęcia rozwiązań proponowanych w projekcie ustawy o uchyleniu ustawy o Radzie Mediów Narodowych.

Rzecznik Praw Obywatelskich (RPO) proponowaną regulację ocenił pozytywnie jako właściwe wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego, w szczególności w zakresie, w jakim likwiduje Radę Mediów Narodowych i przywraca kompetencje Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji. W ocenie RPO w celu zagwarantowania procedur wypełniających obowiązujący standard konstytucyjny, warto byłoby rozszerzyć projekt o przywrócenie również poprzedniego modelu konkursowego trybu wyboru rad nadzorczych oraz członków zarządu, kadencyjność zarządów oraz procedury uchwalania statutu spółek publicznej radiofonii i telewizji. Ponadto RPO stwierdził, że projekt jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej nie zgłosiła uwag.

Przewodniczący Rady Mediów Narodowych wskazał kwestie, które w jego opinii jednoznacznie przesądzają o niezasadności przyjmowania rozwiązań przedłożonych w projekcie ustawy o uchyleniu ustawy o Radzie Mediów Narodowych.

Telewizja Polska S.A. poinformowała, że nie zajmuje stanowiska w przedmiotowej sprawie.

Komisja Komisji Kultury i Środków Przekazu oraz Komisja Ustawodawcza, na wspólnym posiedzeniu w dniu 27 października 2020 r., wprowadziły do projektu ustawy zmiany polegające na „uwolnieniu" Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji od zadań związanych z PAP, na wprowadzeniu konkursów także przy obsadzie rad nadzorczych i rad programowych, a nie jedynie zarządów, oraz na wydłużeniu terminu obsadzenia rad nadzorczych i zarządów z trzech do sześciu miesięcy.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych.

(ceny stałe z 2019 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1	-11
Saldo ogółem	0	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	11
Źródła finansowania												

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Zniesienie funkcjonowania Rady Mediów Narodowych spowoduje prawdopodobnie zmniejszenie wydatków budżetu państwa w wysokości ok. 1,1 [mln zł/rok]. Z dokumentu „*Informacja o działalności Rady Mediów Narodowych w 2019 r.*”[1] wynika, że w takiej wysokości zostały poniesione wydatki na funkcjonowanie tego organu administracji publicznej w 2019 r. Tabela nr 1: Wydatki budżetowe Rady Mediów Narodowych w 2019 r. **rodzaj wydatków** / **kwota** [tys. zł] wynagrodzenia członków RMN wraz z pochodnymi: 374,0 materiały i wyposażenie: 2,4 ogłoszenia: 12,5 usługi pozostałe: 9,5 wynagrodzenia pracowników wraz z pochodnymi: 325,8 podróże służbowe krajowe: 8,4 wynagrodzenia bezosobowe: 156,0 czynsz za powierzchnię biurową: 207,7 **łącznie**: **1 096,3** Źródło: *„Informacja o działalności Rady Mediów Narodowych w 2019 r.”* Przedmiotowa ustawa nie będzie oddziaływała na dochody sektora finansów publicznych.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
w ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2019 r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak wpływu.						

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu.

Brak wpływu.

9. Wpływ na rynek pracy.

Brak skutków.

10. Wpływ na pozostałe obszary.

Brak wpływu na następujące obszary: środowisko naturalne, demografię, informatyzację, sytuację i rozwój regionalny, mienie państwowe i zdrowie.

11.Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego.

Projektowana przepisy wejdą w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy.

[1] http://www.sejm.gov.pl/RMN/Informacja%20o%20dzia%C5%82alno%C5%9Bci%20RMN%20w%202019%20r.pdf

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?
Nie zachodzi konieczność dokonania oceny *ex – post* ustawy.
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.).
Brak